

imellem Forbryderne undgaaes, hvilket er en væsentlig Hilde til, at flere af Fangerne blive saagodtstom tvungne til atter at hengive sig til Forbrydelse. Under det Samqvem, der finder Sted i de hidtindige Fængsler, vil Enhver, der har havt med criminelle Sager at gjøre, have seet, hvorledes Planerne til nye Forbrydelser ere lagte der. Det ligger i Sagens Natur, at flere af de forbryderiske Fanger gjennem det Bekjendtskab, de have stiftet i Straffeanstalterne, vedblive at udøve Herredømme over deres Medfanger, naar de komme ud af Fængslet og senere i Livet træffe hinanden. Der knyttes saadanne Baaend ved Samqvemmet, som det er vanskeligt for den svagere Charakter at løse, efterat Friheden er blevet ham gengivet. Men foruden Bekosteligheden har man indvendt mod Cellesystemet, at det skulde være farligt at anvende, i Særdeleshed med Hensyn til Qvinden, idet de, paa hvilke dette System bliver anvendt, skulde lide Fare for at tage Skade paa Forstanden, ligesom man og har troet, at der vilde være større Dødelighed i Cellesængslerne end i andre Fængsler. Men jeg troer ingenlunde, at de statistiske Oplysninger, man i saa Henseende har, virkelig have bekræftet dette. Maafee Anken med Grund kunde fremsættes til den Tid, man begyndte at anvende Cellesystemet, idet dette da blev anvendt med en ganske anden Haardhed og med en langt stærkere Afsondring fra Udenverdenen end senere, men nu gaager Cellesystemet i det Hele taget ikke ud paa nogen absolut Afstillelse fra Udenverdenen, men kun paa en fuldstændig Afstillelse fra Medfangerne og denne Afstillelse skal netop gjennem Censomheden vække Trangen til en nærmere Forbindelse med dem, som i Fængslerne skulle være Fangens Værere og Veiledere. Desuden har jo Fangen i Cellesængslerne stadig Vestsjæftigelse og tvinges gjennem Censomheden til at faae Kjærlighed til Arbejde. Det bliver ham som et Instinct, der vil blive helbringende i Livet; og, som han gjennem Censomhedens Videsser tvinges til at sætte Priis paa Arbejdet, saa er der i den eensomme Celle Intet, der forstyrer ham i at optage og ved Selvbetragtning, at udvikle den gode Sæd, der nedlægges hos ham af dem, om ere satte til at undervise ham. Men jeg

vil i Modsetning dertil spørge, om der er Sandshylighed for, at den Fange, der hensees i de gamle Straffeanstalter og som har modtaget om Søndagen Religionens Sandhed, vil kunne bevare den, saa at den bærer Frugt, naar han om Mandagen og hele Ugen igjennem lever i Samqvem med andre Fanger? Jeg troer, at der kun er lidet Haab om, at de Sandheder, der blive lagte Fangen paa Hjerte om Søndagen, faae Ro, Tid og Fred til at vore i den øvrige Tid af Ugen. Jeg kommer tilbage til, at man ikke maa forestille sig Censomheden som en fuldstændig Afstillelse fra alt menneskeligt Liv udenfor, da det kun er en tvungen Afstillelse fra den slettere Deel af Samfundet, fra de andre Fanger, men en Afsondring, som bringer ham i nærmere Forbindelse med dem, som kunne virke godt paa ham. Man har ikke nogen lang Erfaring om, hvorvidt den samme gode Virkning, som Censomhedssystemet har havt med Hensyn til Mandfanger, ogsaa er gjældende med Hensyn til qvindelige Fanger, men der er dog i de senere Aar i Ublandet begyndt at benyttes Cellesængsler for Qvindefanger, og naar et Qvindesængsel derfor skal bygges og bygges saaledes, at Bygningsvæsenet for Qvindefanger derved skulde være affluttet, har Udvalget troet, at det ikke vilde være Regjeringen imod, naar man anmodede den høitagtede Justitsminister om at tage det Spørgsmaal endnu nøiere under Overveielse, om det ikke skulde være hensigtsmæssigt at opføre et Qvindesængsel saaledes, at der bliver Plads for flere Celler end dem, der hidtil ere paatænkte; at altsaa Censomhedens System ogsaa skulde bringes til Anvendelse i nogen større Udstrækning for qvindelige Fanger end af Regjeringen paatænkt. Det forekommer os, at det Antal Celler, som er foreslaaet i Regjeringens Udcast, er overmaade ringe; det er 20 Dagceller paa et Antal af 400 Fanger. Smidlertid vil naturligtviis, som jeg allerede har berørt, dersom man skulde opføre Fængslet saaledes, at der blev Plads deels til et langt større Antal Dagceller end af Regjeringen paatænkt, deels ogsaa til et langt større Antal Natceller end paatænkt, og naar man derhos gif ud fra det af Regjeringen calculerede Antal af Fanger, et saadant